

МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ
ФАКУЛЬТЕТ соціально-психологічної освіти та управління
КАФЕДРА аналітичної економіки та менеджменту

ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Вступ до спеціальності

(назва навчальної дисципліни)

Освітній ступінь

бакалавр

(назва ступеня вищої освіти)

Спеціальність

073 Менеджмент

(шифр і назва)

Освітня програма

«Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент»

Статус навчальної дисципліни:

обов'язкова

(обов'язкова або вибіркова)

Мова навчання:

українська

Дніпро – 2019

Вступ до спеціальності // Плани семінарських занять навчальної дисципліни. – Дніпро: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, 2019. – 9 с.

РОЗРОБНИК:

Паршина О.А., професор, доктор економічних наук

ТЕМА 1.
ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ БОЛОНСЬКОГО ПРОЦЕСУ. ДЕРЖАВНИЙ СТАНДАРТ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ

Семінарське заняття № 1 – 2 год.

План:

1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи.
2. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS). Таблиця відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні та ВНЗ.
3. Характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців. Напрями підготовки та спеціальності.
4. Система державних стандартів вищої освіти. Галузеві стандарти напряму «Менеджмент». Варіативні освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми всіх рівнів підготовки з професійного спрямування «Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент».

Завдання 1.

Надайте характеристику системи вищої освіти в Україні та визначте перспективи її розвитку.

Завдання 2.

Надайте аналіз відповідності шкали оцінювання ECTS з національною системою оцінювання в Україні та ВНЗ.

ТЕМА 2.
СТРУКТУРА ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ

Семінарське заняття № 2 – 2 год.

План:

1. Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України.
2. Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні якостей фахівця.
3. Особливості організації навчального процесу студентів з фаху. Місце всіх видів занять студентів у навчальному плані та їх роль у формуванні майбутнього фахівця.

Завдання 1.

Надайте характеристику системи вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України.

Завдання 2.

Надайте аналіз кожному виду занять у формуванні якостей фахівця.

ТЕМА 3.
РОЛЬ ВИПУСКОВОЇ КАФЕДРИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З
МЕНЕДЖМЕНТУ

Семінарське заняття № 3 – 2 год.

План:

1. Роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту.
2. Навчальний план. Характеристика та зміст навчально-методичних комплексів дисциплін.
3. Організація навчально-виховної, індивідуальної та науково-дослідної роботи на випусковій кафедрі.

Завдання 1.

Визначте роль випускової кафедри у забезпеченні змісту та організації підготовки фахівців з менеджменту.

Завдання 2.

Проаналізуйте зміст навчально-методичних комплексів дисциплін.

ТЕМА 4.
МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПЕЦІАЛЬНІСТЬ У СИСТЕМІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ

Семінарське заняття № 4 – 2 год.

План:

1. Аналіз потреб економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні.
2. Роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю. Розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень.
3. Основні завдання, що вирішують менеджери.

Завдання 1.

Надайте критичний аналіз потреб економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні.

Завдання 2.

Визначте роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю.

ТЕМА 5.
ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНЦІЇ ТА ЗОНИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ
МЕНЕДЖЕРІВ

План:

1. Вимоги до особистості менеджера.
2. Ділові та особистісні властивості: компетенції й організаторські здібності.
3. Лідерство.

Завдання 1.

Надайте аналіз діловим та особистісним властивостям менеджера.

Завдання 2.

Надайте аналіз лідерським властивостям менеджера.

**ТЕМА 6.
ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЇ МЕНЕДЖЕРА У РІЗНИХ СФЕРАХ
ЕКОНОМІКИ**

Семінарське заняття № 6 – 2 год.

План:

1. Поняття та види економічної діяльності.
2. Стан і головні напрямки розвитку зовнішньоекономічної діяльності в Україні.
3. Функціональні обов'язки і відповідальності менеджерів різних категорій.

Завдання 1.

Надайте аналіз видам економічної діяльності в економіці України. Визначте особливості професії менеджера у різних галузях.

Завдання 2.

Надайте аналіз видам економічної діяльності на регіональних рівнях.

**ТЕМА 7.
КЛЮЧОВІ ЯКОСТІ УСПІШНОГО МЕНЕДЖЕРА**

Семінарське заняття №71 – 2 год.

План:

1. Класифікація ключових якостей успішного менеджера.
2. Фахові якості менеджера.
3. Аналітичні та діагностичні якості.
4. Концептуальні якості менеджера.

Завдання 1.

Проаналізуйте класифікацію ключових якостей успішного менеджера.

Завдання 2.

Проаналізуйте ключові якості успішного менеджера.

ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

В якості індивідуальної роботи пропонується виконання реферату (обсягом до 15-20 сторінок).

Тема індивідуального завдання обирається за варіантом (номер за списком у журналі групи).

Теми рефератів для виконання індивідуальних завдань

1. Наукові школи з менеджменту.
2. Теорії управління економічними системами.
3. Вимоги до сучасного керівника.
4. Місце і значення інноваційного менеджменту.
5. Управління трудовими ресурсами в сучасних умовах економічної глобалізації.
6. Керівництво, влада, лідерство.
7. Управління ризиками.
8. Логістичний менеджмент.
9. Планування на підприємстві.
10. Стратегії менеджменту.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Для виконання самостійної роботи студенту пропонується обрати вид економічної діяльності на рівні регіону або на рівні національної економіки, проаналізувати особливості управління та прийняття рішень та визначити особливості професії менеджера у відповідній галузі економіки.

ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Система вищої освіти в Україні та перспективи її розвитку.
2. Болонський процес як засіб інтеграції та демократизації вищої освіти країн Європи.
3. Європейська кредитно-трансферна система (ECTS).
4. Характеристика освітньо-кваліфікаційних рівнів підготовки фахівців.
5. Напрями підготовки та спеціальності.
6. Система державних стандартів вищої освіти. Галузеві стандарти напряму «Менеджмент».
7. Варіативні освітньо-кваліфікаційні характеристики та освітньо-професійні програми всіх рівнів підготовки з професійного спрямування «Фінансово-економічна безпека та ризик-менеджмент».

8. Місце ВНЗ у системі вищої освіти та системі підготовки кадрів вищими навчальними закладами для економіки України.
9. Види і зміст навчальних занять. Роль і місце кожного виду занять у формуванні якостей фахівця.
10. Особливості організації навчального процесу студентів з фаху. Місце всіх видів занять студентів у навчальному плані та їх роль у формуванні майбутнього фахівця.
11. Аналіз потреб економіки та підготовка управлінців нового типу в Україні.
12. Роль менеджера у виборі стратегії та розробці тактики управління господарською діяльністю.
13. Розробка, прийняття та реалізація управлінських рішень.
14. Основні завдання, що вирішують менеджери.
15. Ділові та особистісні властивості: компетенції й організаторські здібності.
16. Лідерські якості менеджера.
17. Функціональні обов'язки і відповідальності менеджерів різних категорій.
18. Класифікація ключових якостей успішного менеджера.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основні нормативні акти:

1. Закон України «Про освіту».
2. Закон України «Про вищу освіту».
3. Господарський кодекс України. Документ 436-IV, чинний, поточна редакція – Редакція від 07.02.2019, підстава - 2473-VIII.
4. Закон України «Про підприємництво».
5. Закон України «Про державну підтримку малого підприємництва».
6. Закон України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні».
7. Закон України «Про ліцензування певних видів господарської діяльності».
8. Закон України «Про патентування деяких видів підприємницької діяльності».
9. Закон України «Про державну реєстрацію юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців».
10. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

Підручники:

1. Довідник з підготовки фахівців/ Уклад.: Бабак В., Кулик М., Полухін А. К.: НАУ, 2003.- 296 с.

2. Вступ до спеціальності "Менеджмент організацій і адміністрування" : навч. посібник / О. Д. Матросов [та ін.] ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". – Харків : НТУ "ХПІ", 2011. – 110 с.

3. Луцький М.Г., Марченко В.М., Давиденко В.В., Кам'янецька О.В. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємств: Навчальний посібник. – К.: Сузір'я, 2007.– 484 с.

4. Мостенська Т.Л., Новак В.О., Луцький М. Г. Міненко М.А. Менеджмент: підручник. - К.: Сузір'я, 2007. - 690 с.

5. Сидоренко О.І., Редько П.С. Менеджмент: ситуаційні вправи: навч. посіб.: програма поширення ситуаційного методу навчання – К.: Консорціум із удосконалення менеджмент-освіти в Україні, 2004. – 465 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Аблязов Р. А., Падурець Г. І., Чудаєва І. Б. Командний менеджмент: навч. посіб. – К. : Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 352 с.

2. Василенко В. О. Теорія і практика розробки управлінських рішень: навч. посіб. – К. : ЦУЛ, 2002. – 420 с.

3. Дафт Р.Л. Менеджмент. – СПб.: Питер, 2003. – 832 с.

4. Менеджмент: теорія і практика: навч. посіб. /А.А. Мазаракі, Г.Є. Мошек, Л.А. Гомба та ін. – К. : Атіка, 2007. – 564 с.

5. Мескон М.Х., Альберт М., Хедоури Ф. Основы менеджмента.– М.:Дело, 2001.–702 с.

6. Портер Майкл. Конкуренция: Пер. с англ. – СПб: Издательский дом "Вильямс", 2003. – 495 с.

7. Засоби діагностики якості вищої освіти бакалавра напряму підготовки 0502 «Менеджмент» / Галузеві стандарти вищої освіти (ГСВО МОНУ). — К.: 2003.

8. Стандарт вищої освіти України за спеціальністю «Менеджмент» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затверджений і введений в дію наказом Міністерства освіти і науки № 1165 від 29 жовтня 2018 року.

Монографії та інші наукові видання:

1. Миколенко І.Г. Особливості конкурентних стратегій розвитку підприємств України / О.В. Мандич, І.В. Наumenко, І.Г. Миколенко // Social and Economic Changes of contemporary society. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017. – р. 124-130.

2. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці: монографія / [А.П. Наливайко, О.М. Гребешкова, Т.І. Решетняк та ін.]; за заг. ред. А.П. Наливайка, О.М. Гребешкової. – Київ: КНЕУ, 2017. – 418 с.

3. Стратегічне управління знаннями підприємства: монографія [А.П. Наливайко, О.М. Гребешкова, Л.П. Батенко та ін.]; за заг. ред. д.е.н. проф. А.П. Наливайка. - К. : КНЕУ, 2014. - 445 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу:

<http://olenahrebeshkova.com/wp-content/uploads/2017/03/monographSUZP2014.pdf>

4. Стратегія підприємства у постіндустріальній економіці : монографія / [А. П. Наливайко, О. М. Гребешкова, Т. І. Решетняк та ін.] ; за заг. ред. А. П. Наливайка, О. М. Гребешкової. — Київ : КНЕУ, 2017. — 418 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://olenahrebeshkova.com/wp-content/uploads/2018/01/monographSP16-5249.pdf>

Інші джерела:

1. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvnrad.org.ua.

2. Менеджмент. Бізнес. – www.management.com.ua.

3. Вступ до спеціальності “Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності”: Навч. посіб. — К. : МАУП, 2007. — 154 с. — Бібліогр.: С. 147–150. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://maup.com.ua/assets/files/lib/book/p08_08.pdf

4. Стахів О. Г., Явнюк О. І., Волощук В. В. Основи менеджменту: Навчальний посібник. / За наук. ред. док. екон. наук, проф. М. Г. Бойко. — Івано-Франківськ, «Лілея-НВ», — 2015. — 336 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://umo.edu.ua/images/content/depozitar/navichki_pracevlasht/vstup_do_menedg.pdf

3. Нормативна база (будь-які правові пошукові системи, включно системи, що розташовані на офіційних сайтах в мережі Інтернет відповідних органів).

4. Науково-технічна бібліотека. Читальня on-line. <http://library.tu.edu.te.ua>

Інтернет-ресурси:

1. Сервер Верховної Ради України: <http://www.rada.gov.ua>
2. Міністерство фінансів України <http://www.minfin.gov.ua>
3. Державна фіскальна служба України <http://www.sta.gov.ua>
4. Державна митна служба України <http://www.customs.gov.ua>
5. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку
6. <http://www.ssmc.gov.ua>
7. Рахункова палата України <http://www.ac-rada.gov.ua>
8. Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua
9. Налоги и бухгалтерский учет: www.basa.tav.kharkov.ua
10. Урядовий портал www.kmu.gov.ua
11. Державний комітет статистики України www.ukrstat.gov.ua